

www.

ROVDYR.org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR 3 - DESEMBER 2020

Jervejakt utenom kontortid

Vil ta ut fem ulveflokker i sona
Reindriftn ber om handling
Historia om barnejetinga

Redaktører:

Åsmund Ystad og Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Svein Egil Hatlevik
Ola Arne Aune

Foto forsida:

Lars Gangås

Grafisk produksjon

Kreator, Ål
www.kreator.no

ISSN 1503-5778

Innhold

Det var en gang	3
Vil ta ut fem flokker i ulvesona – men Sveinung Rotevatn har siste ordet.....	4
Naturbruksalliansen støtter rovviltnemndenes vedtak med felles brev til Klima- og miljødepartementet	5
Klar for ulvejakt	5
Reindriften ber om handling.....	6
164 dokumenterte jerveynglinger	7
Sametinget vurderer skuddpremie på jerv.....	7
Du store alpukka!	8
Ingen rett til erstatning eller nødverge hvis ulven angriper	8
Smalsporet debatt om rødt kjøtt	9
Nemndene vedtar jaktkvoter på 70 gauper	9
Forskjellen mellom å skyte jerv på jobb og å skyte jerv på fritida.....	10
Barna som gikk i ura og passet husdyra mot bjørn.....	13
Folkeaksjonens ledelse og politikk:	16
Langt mellom møtene	18
Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag.....	19

EU-kommisjonen vil verne store områder for all menneskelig aktivitet

I en strategiplan mot 2030 foreslår EU-kommisjonen å opprette store verneområder for å ivareta biologisk mangfold.

 Åsmund Ystad

Kommisjonen ønsker at minst 30 prosent av alt landareal og alle EU-hav skal være beskyttede områder. En tredjedel av disse verneområdene, det vil si 10 prosent av alt areal, skal omfattes av enda strengere beskyttelse, der naturlige prosesser og økosystemer skal stå urørt.

virksomhet som ikke får finne sted i strengt beskyttede områder. Her kan det imidlertid foregå både produksjon av fornybar energi og «kontrollert turisme».

EU-kommisjonen ber om innspill på forslaget innen utgangen av året.

Kommisjonen nevner spesifikt skogbruk, gruvedrift, jakt og fiske som eksempler på

KILDE: JEGER.NO/ SVENSK JAKT

Det var en gang

Slik startet eventyrene til Asbjørnsen og Moe. Skulle man ha bruk for et utrolig eventyr for de kommende generasjonene er det bare å beskrive norsk og ikke minst svensk rovdyrpolitikk de siste 20 årene.

Nils Solberg. FOTO: SCANPIX

Nils Solberg, styreleder

Det er ikke bare et eventyr, det er fullstendig galskap uten rot i vår nordiske kultur og historie. Millionene ruller fritt i en statsforvaltning som vil ha vekk jegerne og naturfolket som høster av det skogen og fjellet byr på.

Vi er vitne til meningsløse rettsaker som er et spill for galleriet. Samtidig er det noen som heldigvis har forstått at det er helt nødvendig å stå imot. De hardeste av disse er medlemmer i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Ingen av oss tror på eventyr lenger.

Før oljen levde vi av det landet kunne gi, og ressurser har vi alltid hatt her på berget. Men den voldsomme overfloden vi har nå, var det få som hadde. De fleste av oss levde nøysomt, men godt.

Folk i tettbebyggelsen hadde kjøkkenhager og kaniner. Praten gikk livlig om produksjonen av mat med naboen over gjerdet. Folk byttet grønnsaker i kaninkjøtt. Dette skjedde riktignok i det forrige århundre, men det er likevel ikke mer enn 50 år siden.

Poenget er at de fleste hadde en respekt for det landet kunne gi. Det var dessuten skammelig å kaste mat fra bordet, det gikk «til hundene» – eller til en eller annens gris. Lite ble kastet.

I dag er forbrukersamfunnet blitt et voldsomt problem. Sjøppelberget vokser og velter ut i havet. Folk føler seg deppa om de ikke har hatt en storbyhelg i København, New York eller Praha – i tillegg til hovedferien et annet sted på kloden. Denne utviklingen har skjedd på bare 50 år.

Men med denne utviklingen, eller kanskje innviklingen, hvor har den ført oss? Jo, vi har

«Før oljen levde vi av det landet kunne gi, og ressurser har vi alltid hatt her på berget. Men den voldsomme overfloden vi har nå, var det få som hadde. De fleste av oss levde nøysomt, men godt.»

fått vernegrupper og politikere uten fornuft eller forståelse for hva vi skal leve av og ha på bordet.

Det er helt greit for meg at noen grupper bytter ut kjøtt i miljøhensynets navn med importerte grønnsaker, nøtter og frø. De kan gjerne klemme et tre i samme slengen.

Men de skal ikke belære meg om naturvern. Det er et paradoks at vernepolitikere hovedsakelig bor i byene. De trasker på svarte asfalten og vil fortelle folk i Lierne, Skjåk og Trysil hvordan de skal drive jakt og matproduksjon

i utmarka, matkammeret for sunn og klimasmart kjøtt.

Noen altfor få ulver skal skytes i vinter. Hylekoret til WWF & Co hyler mot månen like sikkert som amen i kirken. De støtter staten i Høyesterett også. Hvor tror disse folkene maten kommer fra?

Vi ligger langt over stortingets bestandsmål for jerv. Men for disse folkene er ikke det nok. Vi har dokumentert 62 jerveynglinger, langt over målet på 39. Svenskene har knapt jervejakt på sin side. Der er det EUs rovdryrsyn som gjelder. Likevel mener noen at vi skal samarbeide med svenskene i rovdyrpolitikken.

Situasjon til reindrifta er prekær. Jerv, gaupe og kongeørn nordover lever av tamrein og andre beitedyr. Prima kjøtt fra sau og tamrein er hovedføden. Det er et ikke et eventyr, det er et mareritt for beitenæringene. Hvordan kan forvaltningen forsvare at en overmettet ørnebestand skal gå foran en eldgammel næring og kultur? Klokken er nå fem på tolv. Det virker som staten med viten og vilje vil tyne reindriftsnæringen.

Fakta bør ha makta, skitt jakt og god jul!

Rovviltnemndene i region 4 og 5 vedtok årets lisenskvote for ulv innenfor ulvesona på et møte på Olavsgaard hotell i Skedsmo 8 oktober.

FOTO: SVEIN EGIL HATLEVIK

Vil ta ut fem flokker i ulvesona

– men Sveinung Rotevatn har siste ordet

Rovviltnemndene i region 4 og 5, som forvalter ulvesonen, vedtok 8. november at 32 ulver i fem revirer innenfor ulvesona skal kunne felles.

Åsmund Ystad

De aktuelle revirene er Kynna, Aurskog, Hornmoen, Hernes og Rømskog. Rømskog-reviret er et grenserevir som deles med Sverige. De fire andre revirene regnes som helnorske.

En samlet miljøbevegelse, åtte organisasjoner med WWF og Naturvernforbundet i spissen, har som ventet klaget, men roviltnemndene opprettholdt vedtaket i nytt møte 12. november i år.

Dermed gjenstår det to hindre for lisensjakta innenfor ulvesona starter 1. januar neste år. Først en faglig anbefaling fra Miljødirektoratet om kvotas størrelse. Denne legges til grunn for Klima og miljødepartementets endelige klagebehandling av roviltnemndenes vedtak, forhåpentligvis i god tid før jaktstart.

MDG støtter uttak

Hvert eneste år siden Stortinget vedtok ulveforliket i 2016, har regjeringen redusert eller fjernet vedtatt lisenskvote i ulvesona. De siste årene har Fylkesmannens/ sekretariatets innstilling til roviltnemndene

blitt stående, mens påplussinger gjort av roviltnemndene har blitt tatt vekk, på tross av en ulvforekomst langt over vedtatt bestandsmål.

Tidligere i høst innstilte sekretariatet på uttak av de to revirene Kynna og Aurskog, mens roviltnemndene pluss på tre revirer til. Til og med mindretallet, inklusive to medlemmer fra Miljøpartiet de grønne stemte for uttak av to flokker i ulvesona.

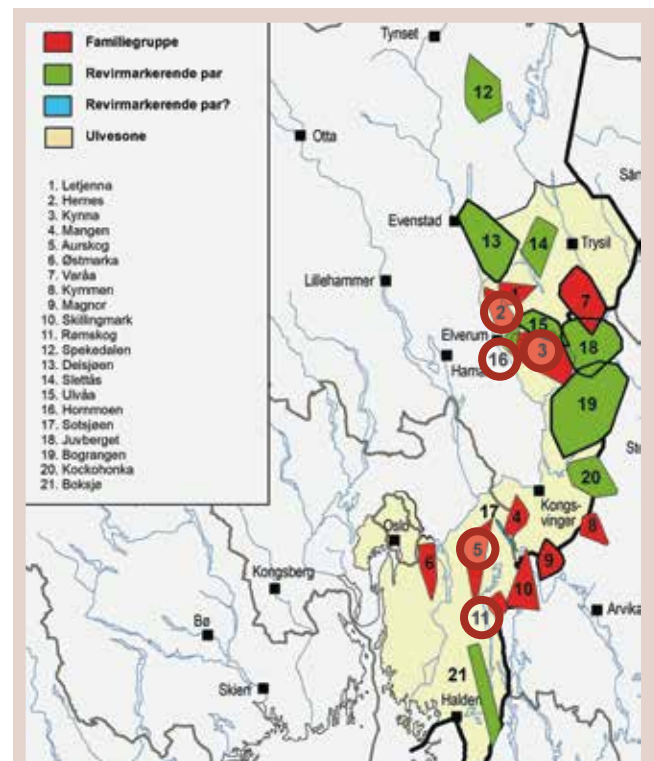
Lovendring

Nytt av året er en endring i naturmangfoldloven, vedtatt av Stortinget i juni, med presisering av bestandsmålets betydning for forvaltningen. Regjeringen var med på denne lovendringen, men der opposisjonen mente endringen betyr en utvidet hjemmel for felling i ulvesona, mente regjeringspartiene at lovendringen bare var en videreføring av tidligere praksis.

Regjeringens klagebehandling i denne saken blir en første prøve på om lovendringen bare er tomme ord eller virkelig betyr en endring.

Enn så lenge gjelder fortsatt at ingen kjenner lisenskvota for ulv i ulvesona før byråkratiet og politikerne i Klima og miljøde-

partementet, denne gang med Sveinung Rotevatn i spissen, har talt.

Kart over Grenserevir og helnorske ulverevir vinteren 2019 (pr. 30. april 2020)

KILDE: HØGSKOLEN I INNLANDET, EVENSTAD

Nr. 2 – Hernes

Nr. 16 – Hornmoen

Nr. 3 – Kynna

Nr. 5 – Aurskog

Nr. 11 – Rømskog

Naturbruksalliansen støtter rovviltnemndenes vedtak med felles brev til Klima- og miljødepartementet

Her følger et utdrag fra brevet, som ble sendt 4. november 2020, med kopi til Landbruks- og matdepartementet.

«Naturbruksalliansen ønsker med dette å uttrykke sin støtte til vedtak gjort av rovvilt-nemndene i region 4 og 5 om lisensfelling av 32 ulv innenfor revirene Hornmoen, Her-nes, Kynna, Aurskog og Rømskog. Alliansen ønsker å påpeke at det er svært viktig at Stor-tingets vedtatte bestandsmål blir fulgt opp.

Nemndene plikter å oppfylle Stortingets vedtak om å nå et bestandsmål for ulv på 4-6 ynglinger/år og har lagt til grunn at Stortinget har tydeliggjort bestandsmålets betydning for norsk rovviltforvaltning med lovendringen av nml § 18 i juni 2020. Nemndene påpeker at aktiv forvaltning av de revirhevdende parene er sentralt for at konfliktnivået skal reduseres

og at man hindrer etablering av familiegrup- per i beiteprioriterte områder/og i randsonen av beiteprioriterte områder.

I sitt innspill til rovvilt-nemndenes fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesona la Naturbruksalliansen vekt på at bestanden har ligget høyt over bestands- målet over lang tid. Dette medfører tunge belastninger for beitebrukere, jegere, friluft- folk og innbyggerne generelt i ulvesonen. Det er derfor på tide å ta grep som bringer oss ned på vedtatt bestandsmål. Naturbruksalliansen mener at rovvilt-nemndenes vedtak om å ta ut 32 ulver vil bidra til dette.

Pr. juni 2020 viser bestandsdata at vi vinteren 2019/2020 hadde 6 helnorske ynglinger og 5 grenseflokker, som til sammen gir 8,5 ynglin-

ger. Dette er altså godt over bestandsmålet på 4-6 ynglinger per år.

Forvaltningens oppgave er å sikte seg inn på at bestandsmålet blir nådd neste år. I henhold til Forskrift om forvaltning av rovvilt (§7) skal rovvilt-nemndene gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yng- ling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen.

Målet for lisensfelling av ulv innenfor ulve- sona 2021 er å redusere ulvebestanden slik at den er i tråd med Stortingets vedtatte bestandsmål, for på denne måten å dempe konfliktnivået og redusere belastningen i ulvesona. Rovvilt-nemndenes vedtak om å ta ut 32 ulver innebærer en aktiv forvaltning og følger opp Stortingets vedtak.»

Naturbruksalliansen består av følgende organisasjoner:

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Sau og Geit, Norskog, Norges Skogeierforbund, Glommen-Mjøsen Skog, Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk, Norsk Almenningsforbund samt NJFF i Oppland og Akershus.

Arne Sveen

FOTO: SVEIN EGIL HATLEVIK

Klar for ulvejakt

Arne Sveen fra Rena har de siste årene vært jaktleder for lisensfelling i både Julussa- og i Letjennareviret, hvor hele flokker effektivt er blitt skutt ut. Sveen er også medlem av lands- styret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

– Jeg er klar til å bidra med kunnskap og erfaring som vi har samlet de siste vintrene. Grundig planlegging, godt samarbeid med alle aktører, solide jegere og ikke minst gjennomføring av jakta i tråd med det vi har planlagt har gitt gode resultater, sier Sveen.

Med en lisenskvote på fem ulveflokker, tre av dem i Elverum, regner han ikke med at å bli sittende hjemme på nyåret.

– Vi har blitt vant til at Klima og miljødepar- tementet kutter i kvota like før jaktstart. I fjor kom det kontrabeskjed nyttårsaften, dagen før jaktstart. Det er fullstendig uakseptabelt og viser null forståelse for det enorme arbeidet som legges ned i forkant av en slik jakt. Jeg håper at de holder fingrene av fatet i år og ende- lig legger til rette for en ulveforvaltning i tråd med Stortingets vedtak, sier han.

REINDRIFTA ber om handling

Fylkesmannen i Nordland inviterte ledere av reinbeitedistrikter i Nordland til samling på Storjord i Saltdal 13. oktober.

FOTO: LILL KATRIN SLETTENG / FYLKESMANNEN I NORDLAND

Det går fra vondt til verre for reindrifta i Nordland, sier Ellinor Marita Jåma i Norske Reindrifsamers Landsforbund.

Ellinor Marita Jåma er leder i Norske Reindrifsamers Landsforbund.

FOTO: BERNARD O'SULLIVAN

Av Svein Egil Hatlevik

Fylkesmannen i Nordland inviterte i oktober ledere av reinbeitedistrikter i Nordland til samling Saltdal. Etter møtet utarbeidet reindrifta en uttalelse som har fått tilslutning fra alle 12 reinbeitedistrikter i fylket.

«Reinen er rovviltets viktigste byttedyr i Nordland. Ville byttedyr som hare og rype, har forsvunnet mange steder. Hvis rovvilt skal overleve i Nordland, må reinen overleve. Reindriften må få høste av egen produksjon og få en bærekraftig utvikling. Nå ser vi at slakteuttaket stadig blir mindre. Reintallet går nedover i de fleste reinbeitedistriktene. Selv voksne og kraftige livdyr blir drept og skadet av rovvilt», heter det blant annet i uttalelsen.

De 12 reinbeitedistriktene har utarbeidet en liste med strakstiltak, hvor de krever:

- Tre unntaksår der de som ikke slakter nok til å være tilskuddsberettiget mottar et flatt tilskudd for å bygge opp reinflokken.
- Kraftig økning av forebyggende og konfliktdependende tiltak mot rovvilt til de som ønsker å føre rein om vinteren for å få den til å overleve rovviltangrep.
- Større uttak av jerv, gaupe og ørn i alle reinbeitedistrikt.
- Endring i rovviltpolitikken slik at rovvilt blir forvaltet ut fra beitenæringenes bærekraft.
- Planlagte bjørneområder i Nordland fjernes. Vi har ikke bærekraft til å føre og holde i live enda én til rovdryart.

Leder i Norske Reindrifsamers Landsforbund, Ellinor Marita Jåma, sier at rovviltsituasjonen i Nordland stadig blir mer krevende og at utviklingen har pågått i mange år.

– Dette gjør noe med hver enkelt reineier. Det er menneskelige sider som er frustrerende og fortvilende. Reineiere ønsker å være matprodusenter og kulturbærere og må kjempe hver eneste dag for å overleve.

I uttalelsen skriver reindrifta i Nordland at de ikke lenger ser det hensiktsmessig å fortsette dialog med Fylkesmannen.

– Det er en opplevelse av å snakke til døve ører. Reindrifta får til svar at de lytter, men de gjør ingenting. Reindrifta trygler og ber om handling, men ting får bare skure og gå, sier Jåma.

– Hva er det som gjør at de som fortsatt holder på, holder ut?

– Det er rett og slett den genuine kjærligheten til reindrifta og kulturen. Er du født inn i reindrifta, så ligger hjertet ditt i reindrifta.

164 dokumenterte jerveynglinger

Det er i år påvist 164 kull med jervevalper i Skandinavia. Det er omtrent samme antall som i fjor. Samtidig har antallet jerver i Skandinavia økt med 5,5 prosent.

Åsmund Ystad

Resultatene fra årets hiregistrering av jerv i Norge og Sverige er klare og ble presentert 2. november i en felles rapport fra Rovdata og Viltskadecenter, på oppdrag fra Miljødirektoratet og Naturvårdsverket.

Mens det i fjor ble påvist 166 jervekull i Skandinavia er det i år påvist 164 kull.

– I vår og sommer har feltmannskapene påvist 101 jervekull i Sverige og 63 i Norge. I Sverige tilsvarer det en nedgang på tre kull mens det i Norge har vært en økning på ett kull siden i fjor. Det er omtrent like tall og viser at populasjonen er stabil, sier Jonas Kindberg, leder i Rovdata.

Den norske bestanden er over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige jervekull, som Stortinget har bestemt.

Flere jerver

Mens antall jervekull i Skandinavia er omtrent uendret har antallet jerver gått opp. Det kan skje fordi man ved beregning av antall jerver bruker et snitt på antall kull for de tre siste årene. Dette gjøres fordi det varierer mellom år hvor mange tisper som føder valper, og det kan være ulike springsforhold og lignende.

Ut fra kull påvist i 2018-2020 er bestanden beregnet til å bestå av 1069 voksne jerver som er ett år eller eldre.

KILDE: ROVDATA

Kart over dokumenterte jerveynglinger i 2020. Det er påvist 101 jervekull i Sverige og 63 i Norge.

Sametinget vurderer skuddpremie på jerv

– Jervebestanden har økt kraftig de seinere årene, og det rammer reindrifta hardt. Det har ikke lyktes å få jervebestanden under kontroll, og derfor må vi se på andre tiltak enn dem som brukes i dag. Da er skuddpremie noe vi må vurdere, sier Karen Anette Anti til Rovdyr.org.

Anti er sametingsrepresentant for Norske Samers Riksforbund.

Klima- og miljødepartementet må ta bestandsmålet Stortinget har vedtatt på alvor, og

komme med tiltak som gjør at vi får jervebestanden ned på et akseptabelt nivå, sier Anti.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har også foreslått dette tidligere.

Miljødirektoratet er tydelig på at lovverket i dag ikke åpner for skuddpremie på en art som jerv, men avviser ikke at en ordning med dekning av konkrete utgifter i forbindelse med lisensfelling på jerv kan være innenfor lovens rammer

KILDE: WWW.ROVDYR.ORG

Karen Anette Anti representerer Norske Samers Riksforbund på Sametinget.

FOTO: KENNETH HÆTTA / SAMETINGET

DU STORE ALPAKKA!

Ingen rett til erstatning eller nødverge hvis ulven angriper

Dette sporet etter ulv er fotografert omtrent 100 meter unna alpaka-innhegningen

Alpakka faller utenfor definisjonen av bufe.

Geir Ellingsen ved Killingmo Gård er urolig for hva som kan skje om ulven kommer tilbake.

Av Svein Egil Hatlevik

– Jeg ringte Fylkesmannen umiddelbart da jeg hørte om ulven og håpet jeg skulle få hjelp og gode råd, men jeg følte jeg var fullstendig på feil sted til feil tid, sier Geir Ellingsen.

Ellingsen og kona driver Killingmo Gård i Aurskog-Høland kommune i Viken fylke. Paret holder 37 alpakaer og dessuten kaniner, esel, ponni, gris og høner. Gården er også besøkstilbud for skoleelever og for folk som lider av demens eller sliter med rus og psykisk uhelse. I begynnelsen av november ble Ellingsen ringt opp av en nabo som så en ulv under 100 meter fra innhegningen hvor alpakaene går.

– Naboen fortalte at ulven sto stille og så ikke til å være spesielt urolig for at den ble betraktet av folk. Den været oppover i retning av dyra.

Alpakka er ikke bufe

Ulven er observert på jordet flere ganger tidligere. Ellingsen har forgjeves søkt om midler til rovviltaviseende gjerde.

Han har fått tilbakemelding fra Fylkesmannen om at det ikke har noen hensikt å søke, siden ordningen ikke dekker alpakaer. Hvis Ellingsen kommer opp i en situasjon hvor nødverge kan være aktuelt, kan han heller ikke skyte ulven; nødvergeretten ikke gjelder ikke for alpakka. Nødvergeretten gjelder bare bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe. Og i regelverket er det bare storfe, sau, hest og geit som er regnet som bufe.

– Jeg har også fått beskjed om at jeg ikke får erstatning hvis ulven tar alpakaer, uansett hvor godt dokumentert det er, sier Ellingsen.

Bonden opplyser at avlsdyr av alpakka kan ha en verdi opp mot 100.000 kroner. Enn så lenge sover Ellingsen dårlig om natta. Redselen for at dyra skal bli skadd og følelsen av maktesløshet er plagsom.

– Jeg fikk tips om å sette ut ei flaggline da jeg ringte til Fylkesmannens rovdyrtelefon. Men jeg regner jo med at ulven gjennomskuer at ei flaggline ikke er noe farlig etter hvert.

– Hvis det blir et angrep, kan det gå skikkelig galt. Konsekvensen kan bli at vi må slå besøksgården konkurs, sier han.

Henviser til kommunen

Rovdyr.org har stilt spørsmål i saken til Klima- og miljødepartementet (KLD) og får svar fra statssekretær Maren Hersleth Holsen (V).

– Hva kan departementet gjøre for å hjelpe denne bedriften som faller mellom minst to stoler i systemet?

– Ordningene i rovviltforvaltningen er i utgangspunktet rettet inn mot produksjonsdyr i landbruket som tradisjonelt er basert på utmarksbeite. Alpakka har tradisjonelt sett ikke vært et produksjonsdyr i landbruket. KLD har imidlertid etablert en egen tilskuddsordning til kommuner med ulverevir der pengene kan brukes på konfliktdependende tiltak tilpasset lokale behov. Jeg vil anbefale bedriften å kontakte kommunen for mer informasjon om disse mulighetene, sier statssekretæren.

Husdyr og vilt beiter og gir gode levekår for 600-700 sårbare planter og dyr knyttet til kulturlandskapet.

FOTO: OLA ARNE AUNE

Smalsporet debatt om **rødt kjøtt**

*✍ Ola Arne Aune, Oppdal
Biolog og pensjonert bonde*

Debatten om rødt kjøtt, klima og utslipp går videre. Men den er smalsporet. Det fokuseres bl.a. på at beiting i utmark må opphøre, og at for mye rødt kjøtt er usunt.

Våre forfedre livnærte seg ved siden av tilgjengelige plantekost, også av rødt kjøtt fra vilt. Mennesket var gjennom evolusjonen tilpasset dette. I debatten fokuseres det lite på næringsinnhold, sunnhet og tilsetningsstoffer i industrimat og hvordan de virker på menneskets tarm.

Nyere forskning er opptatt av dette og forholdet til tarmens mikrobeflora, og mulige sammenhenger til flere «nyere» sykdommer hos mennesket.

Fettsyrene

De viktige fettsyrene Omega-3 og Omega-6 som finnes i kroppen hos mennesker og dyr nevnes lite. Forholdet mellom Omega-3 og Omega-6 i kostholdet vårt bør ideelt være 1:2, mens det i dag ligger mellom 1:10 og 1:20.

Ola Arne Aune

Beite, linfrø og rapsolje øker innholdet av Omega-3, og hos ville hjortedyr, storfe og småfe (sau/lam og geit) som beiter gress og urter, er forholdet 1:2. Dvs. ideelt innhold av den «positive» fettsyren Omega-3 i forhold til -6. Omega-6 har stort sett motsatte virkninger i forhold til Omega-3, bl.a. betennelsesreaksjoner, hjerte- og karsykdommer og høyt blodtrykk.

Kilder til Omega-6 er soya- og maisolje, samt kjøtt fra dyr som i dag får kraftfor som for

en stor del er laget av soya og mais, slik som kylling, gris og oppdrettslaks. Også storfe og småfe som utenfor beitesesongen fores med kraftfor basert på soya, får forhøyet innhold av Omega-6.

Beitelandskap

Husdyr og vilt beiter og gir gode levekår for 600-700 sårbare planter og dyr knyttet til kulturlandskapet. Åpne beitelandskap binder større mengder CO₂ i planterøttene og reflekterer mer solvarme tilbake til verdensrommet (Albedoeffekten).

Foreløpige undersøkelser tyder på at småfe og storfe på beite på tross av sitt utslipp av CO₂ og metangass, er tilnærmet klimanøytrale. Lammekjøtt rett fra beite kan derfor være både noe av det sunneste vi kan spise - og «klimavinner».

FOTO TROND BURUD

Nemndene vedtar jaktkvoter på 70 gauper

Tre av landets åtte rovviltregioner har vedtatt kvote foran vinterens gaupejakt. De tre regionene er region 2 (Buskerud, Telemark, Vestfold og Aust-Agder) region 3 (Oppland) og region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal). 32 gauper kan felles i region 2, åtte i region 3 og 30 i region 6.

Alle de tre regionene som har vedtatt jakt har i gjennomsnitt for de tre siste årene ligget over sine respektive bestandsmål. Det er også en forutsetning for at nemnda skal ha myndighet til å vedta jakt.

Gaupebestanden ble i 2020 beregnet til cirka 393 dyr i Norge, ut fra 66,5 registrerte familiegrupper. Dette var status før kvotejakta i 2020, ifølge Rovdata. Det nasjonale bestandsmålet er på 65 familiegrupper.

Jaktida på gaupe varer hele februar og mars. I 2020 ble kvota på 54 individer i regioner med jakt nesten fylt: 51 ble skutt, mens to døde av andre årsaker.

KILDE ROVDYR.ORG

Forskjellen mellom å skyte jerv

Jerv er et førsteklasses jaktobjekt, sier Lars Gangås i Statens naturoppsyn.

Tekst: Svein Egil Hatlevik

Lars Gangås er fellingsleder for Statens naturoppsyn i Sør-Norge, noe som betyr blant annet at han har ansvar for å avlive store rovdyr som forvaltningen har bestemt at skal dø.

Nylig publiserte Gangås et bilde av en jerv han hadde felt på lisens på fritida på Instagram, og vi tok kontakt for å snakke fritids-jervejakt med en offentlig ansatt seniorrådgiver med ansvar for å gjennomføre den skarpladde enden av rovviltforvaltningen.

– Gratulerer med godt gjennomført jakt! Hva er dine beste tips for jervejakta?

– Nå påstår ikke at jeg er noen ekspert på jervejakt, det er mange som har felt mer

jerv enn jeg på lisens. Det som er greia med jervejakt er at fellingsperioden er lang, fra 10. september til 15. februar. Folk har trøla mye med å fylle kvotene over hele landet. Her i det som tidligere het Hedmark har det i mange år vært slik at kvotene ikke fylles, men det har endra seg de siste tre-fire årene. I Hedmark var kvota fylt for første gang i 2017 i begynnelsen av desember. Det var ikke fordi kvota var så liten, men fordi da begynte folk å knekke koden med hund, sier Gangås.

Hedmark er en egen rovviltregion og den eneste regionen med bestandsmål for alle de fire store rovdyra i Norge: bjørn, ulv, jerv og gaupe.

– Det har vært fire-fem hundeevipasjer bak de fleste fellingene hvert år. Én ekipasje sto bak fjorten 14 fellinger for tre år siden. Siden det er skogsnært og godt utvikla veinett, er det lettere her enn mange andre steder. Det er himmelvid forskjell mellom Trollheimen i Møre og Romsdal og Stor-Elvdal, sier Gangås.

Mørkt og få veier

Det er også stor forskjell mellom å jakte jerv i Finnmark og i Sør-Norge. I Finnmark er det hvert år mye jerv igjen på kvota når jaktperioden er over.

– I Finnmark er det mer eller mindre stappmørkt i hele vinteren og det er langt mellom veiene. Når det gjelder landet som helhet, tror jeg de fleste jervene i Norge skytes på åte. Men i Hedmark er det hund som gjelder.

– La oss si gamle Sogn og Fjordane. Kan man jakte jerv med hund der?

– I disse områdene er det mye sau ute til langt på høsten, og det er ikke lov å sende ut hunder før sauene er sankt. Så kommer det snø, og derfra er det jerven som vinner. Det finnes ingen hund som klarer å løpe i kapp en jerv i dyp snø. En annen ting er at det i Hedmark er store sammenhengede eiendomme, og grunneierne er stort sett positive til rovviltjakt i kommuner som Stor-Elvdal og Rendalen, sier Gangås.

MÅNESKINN: Dette bildet av en jerv er tatt med viltkamera og er også bakgrunnsbildet på datamaskinen til Lars Gangås.

FOTO: LARS GANGÅS / STATENS NATUROPPSYN

på jobb og å skyte jerv på fritida

Eiendomsstrukturen er mer oppstykket i Sogn og Fjordane. Dermed må en lisen-sjeger innhente tillatelse fra veldig mange grunneiere.

– Da er det lettere å spørre én grunneier om du kan jakte med åte på hans eiendom. En annen viktig faktor i Hedmark er at det er mye jerv. Her er det også en villet politikk at jerven er i skogen hvor det ikke er sau. Sammenlignet med for ti år siden, er det betydelig mye mer jerv nå i barskogen enn i fjellet i Hedmark. Det er både et resultat av sonepolitikken, og at jerven følger etter i

ulvens fotspor og spiser restene etter ulvens byttedyr. I Hedmark er det også masse skogsveier, mens det er mer uveisomt i andre deler av landet.

– Det er jo mange som tror at jerven er et høvfjellsdyr, men den er jo bygget for å leve i skogen.

– Ja, og når man jakter jerv med hund, så er stort sett det tre mulige utfall: Jerven kan klatre opp i et tre, eller så går den inn i ei ur – og da er enten ura så grunn at du kan løfte opp en stein og komme til, eller så er ura så

dyp at du må gi opp. Om det er en voksen og sjølsikker jerv, kan den løpe i timesvis. Da gjelder det å finne en god post. Noen ganger stopper jerven og fronter hunden og prøver å skremme hunden vekk. Det lykkes ofte jerven med. Mange av dem som jakter jerv i Hedmark er også revejegere, så de har allerede kunnskap om hvor man skal postere. I tillegg kommer alt sporingsutstyret som har kommet på markedet det siste tiåret. Det har revolusjonert felling av jerv.

GØY MED HUND:
Det å lykkes i å skyte for egen hund er ekstra gjevt, sier Lars Gangås om jervejakt. Her er han sammen med hunden Båsrøstas Frøsa.

FOTO: PRIVAT

«Når det gjelder landet som helhet, tror jeg de fleste jervene i Norge skytes på åte. Men i Hedmark er det hund som gjelder.»

LARS GANGÅS, FELLINGSLEDER
I STATENS NATUROPPSYN

LISENSFELLING: «Frøsa og Isi ordna jerv til meg i dag», skriver Lars Gangås på Instagram om dette bildet.

FOTO: LARS GANGÅS

– Hvordan finner du ut om en hund er egnet til jervejakt?

– Du må rett og slett slippe hunden på jerv. Det er kun tillatt med spisshunder. Tradisjonelt er det elghundraser som blir brukt: norsk elghund grå, jämthund eller laika. Her er det smak og behag der som avgjør hva jegerne velger. Sjøl synes jeg jämthunden har et fortrinn, fordi den har lengre bein enn gråhund, som sliter om det blir en halvmeter snø.

– I hvilke deler av Norge er det vanskeligst å få til effektiv lisensfelling av jerv?

– Det er i de områdene hvor det er lite veier og bratt terreng. Jerven kan løpe milevis, og du kan ikke henge etter til fots. Jeg har spora jerver som har gått ti mil på ei natt, og jeg har fulgt etter jerv med helikopter som har løpt åtte mil i luftlinje i løpet av natta: De løper opp på et fjell på 1000 meter og ned i ei dal på 400 meter og opp igjen på en fjelltopp på 1800 meter.

Mest utfordrende

– Går du på lisensjakt på fritida for å slippe å holde på med hiuttak i arbeidstida?

– Hehe. Nei, det er ikke det som er motivasjonen, men det er en grei sideeffekt. Jeg har ganske snevre interesser, det er egentlig bare jakt jeg er interessert i. Du søker ikke jobb som felingsleder i Statens naturoppsyn hvis du ikke er jaktinteressert. Når det gjelder rovviltjakta, så ser jeg på den som spesielt fascinerende. Det er rett og slett den mest utfordrende jakta. Jeg har heller aldri lagt skjul på at jeg ikke synes at det er noe hyggelig å holde på med hiuttak.

Det er også en ønsket politikk fra Stortinget at det er lisensfelling som skal regulere bestanden i Norge.

– Det er viktig å få sagt at jerven er ikke et skadedyr for meg. Jeg ser på jerven som et førsteklasses jaktobjekt. Hundejakt er spesielt artig, og det å lykkes i å skyte for egen hund er ekstra gjevt. Så skal det også legges til at den jerven du har sett på Instagram ikke bare ble felt for egen hund, vi hadde følge av en meget rutinert hund også.

– Hva er den følelsesmessige forskjellen for deg, som har vært med på mange hiuttak, mellom å felle en jerv på lisens og et hiuttak?

– Om jeg skyter en jerv på lisensjakt, får jeg ekte jaktglede. Det er en god følelse å lykkes med en vanskelig jakt. Under et hiuttak har jeg skrudd av alle følelser. Å ta livet av en valp gir ikke noen jaktlig glede. Det å lykkes med oppdraget er greit, og om det er noe følelser ute og går, så er det snakk om lettelse over å kunne dra hjem. Det er vel ingen i hele verden, egentlig, som synes at hiuttak er noe særlig.

– Når hiuttak ikke lykkes, hva er hovedgrunnene til det?

– Noen ganger ligger hiet i et rasutsatt område, og vi får ikke lov å reise inn av hensyn til egen sikkerhet. Andre ganger ligger hiet i blokkmark og steinur, og vi kommer ikke inn om valpene ligger under seks meter med kampestein. Eller så kan det være vi får oppdraget så seint på våren at det ikke er nok sporsnø. Vi får heller ikke skyte tisper før vi har kontroll på valpene, og noen ganger stikker tisper av.

UBEHAGELIG: Under et hiuttak har jeg skrudd av alle følelser. Å ta livet av en valp gir ikke noen jaktlig glede, sier Lars Gangås.

FOTO: LARS GANGÅS / STATENS NATUROPPSYN

Barna som gikk i ura og passet husdyra mot bjørn

Rundt 55 000 barn var gjeterne i 1850. Bernt Gjelsten har skrevet bok om ungers strev for å beskytte buskapen mot rovdyr i gamle dager.

Tekst: Svein Egil Hatlevik

«Kan ikke sauebøndene gjete sauene sine som i gamle dager?» Utsagnet er en gjenganger på Facebook og i kommentarfeltene. Men hvordan foregikk gjetingen i gamle dager? Rundt 1850 var antall gjeterne på topp i Norge. Rundt 55 000 barn var gjeterne, nesten fire prosent av en befolkning på halvannen million mennesker.

Det er ikke forsket mye på gjeterne historie i Norge, men boka «Barnegjetinga i Noreg – barns oppvekst- og livsvilkår som gjetarar» som forfatterne Bernt Gjelsten og Øystein Husebø Nilsen ga ut tidligere i år, er et bidrag til forståelsen av hverdagen i utmarka.

De to forfatterne har begge studert natur- og kulturhistorie på Høgskulen i Bø. Begge har også bakgrunn fra arbeid på ulike museer.

Ulike premisser

Rovdyr.org har tatt en prat med Bernt Gjelsten, som også er en ivrig fangstmann og fritidsfisker.

PORTRETT: Christian Skredsvigs maleri av Aasmund Olavsson Vinje som gjetergutt pryder forsida på boka om barnegjeterne historie.

Fra Tolga: Aksel Bakken var gjeter i Bratthøa i Vingelen.

FOTOGRAF OG ÅRSTALL UKJENT. FRA SAMLINGEN TIL ANNO MUSEA I NORD-ØSTERDALEN.

– Ser du ofte at folk skriver på sosiale medier at beitedyra skal gjetes som i gamle dager?

– Ja, det er en gjenganger i diskusjoner på nett. Det landbruket jeg har skrevet bok om og det landbruket som finnes i dag drives ut i fra totalt forskjellige premisser. De to tingene kan ikke sammenlignes, og det er historieløst å si noe slikt. Arbeidskrafta som gikk inn i gjeting for 100 år siden er heldigvis ulovlig i dag, sier Gjelsten.

– Hva er forskjellen mellom nå og «gamle dager»?

– Først og fremst må barn gå på lovpålagt skole i dag. Barnegjeterne var hovedsakelig mellom 10 og 14 år gamle. På 1800-tallet var problemet med analbefetisme stort i Norge. Rundt 1850 var det fortsatt et system med omgangsskoler og mange fikk mangelfull undervisning. Etter hvert kom fastskoler, som mange gårdbrukere var veldig imot, for de var redde for å miste arbeidskrafta. Unger var en selvsagt del av arbeidskrafta

FRA RENDALEN: Budeie og gjeter med dyra sine i Unsetbrenna.

DATO OG FOTOGRAF UKJENT.
FRA SAMLINGEN TIL ANNO MUSEA
I NORD-ØSTERDALEN.

på den tida. Derfor foregikk også etter hvert mye av undervisningen om vinteren. Det var et kjempeskritt framover i norsk sosialhistorie da fastskolen kom.

Nesten alle var bønder

Det var i 1860 at fastskoleloven innførte krav til kommunene om å bygge permanente skoler som skulle erstatte omgangsskolene, hvor lærerne reiste mellom bygdene.

– Dagens barn har heller ikke de samme mentale og fysiske forutsetningene, de vokser ikke opp med natur og arbeid på samme måten. På denne tida var rundt 80 prosent av befolkningen sysselsatt i landbruket. Hver eneste gård var avhengig av utmarksbeite til husdyra sine, for det var ikke store nok grasavlinger til å føre dyra hele året.

Årene rundt 1850 var kjernetida for seterdrift og beitebruk her til lands. Hovedarbeidsplassen til norske barn var gjetermarka, og det var langt flere barnegjeterne enn barnearbeidere i indus-

trien. Likevel fikk barnearbeidere på fabrikk mye tidligere et vern om sine rettigheter.

Embetsmenn og kongen var imot at barn skulle jobbe lange dager i gruver og fabrikker, men det var få som brydde seg særlig om lange dager med regn, kulde og lite mat ute blant rovdyra for barnegjeterne.

Fattigdoms-Norge er en viktig premissleverandør for barnearbeidet på denne tiden. Den norske barnegjeteren gikk gradvis inn i historien mellom 1900 og 1940, alt etter hvor i landet de holdt til. Gjelsten forteller at hans egen oldeforvar barnegjeter på 1890-tallet i Fiksdal i Vestnes kommune. I Norddal og Tafjord ikke langt unna var det geitegjeterne på 1930-tallet. Gjeterne var vanlig i Hedmark fram til omtrent samtidig, både på Finnskogen og rundt Mjøsa.

Fritidsaktivitetenes inntog

Det var først på 1960-tallet at det ble vanlig at barn ikke arbeidet. Fritidsaktiviteter som i dag var en luksus. Det var først med arbeidsmiljøloven fra 1977 av barnearbeid formelt ble forbudt.

– Jeg mener i fullt alvor at dagens barn og ungdom bør få muligheten til å jobbe mer med praktiske ting, og ikke bare holde på med fritidsaktiviteter. Men det er selvsagt ikke det samme som å jage dem opp i ura og la dem vokte gråkua mot rovdyr. Men gjerne mindre idrett eller dataspill og mer rydding av rommet og å hjelpe til å lage middag.

– Hvorfor har du engasjert deg i barnegjeterens historie?

– Jeg har alltid vært interessert i utmarka, både i bruken av den og historien. I tillegg har jeg jobbet fem år på et landbruksmuseum, og fikk tatt tak i temaet der. Så, etter hvert, innså jeg at jeg kan ikke bare snakke om lokalhistorien her i Romsdalen, for gjetinga var i hele landet. Den var fra Lindesnes til Karasjok. Barnegjeterne fortjener et minnesmerke. Vi lager minnesmerker over folk som skriver en halvgod roman eller gifter seg inn i kongehuset, så hvorfor skal ikke alle de barna som gjetet husdyr få et minnesmerke?

Den aller viktigste grunnen til at det var så mange tusen barnegjeterne, var at utmarka var en avgjørende del av driftsgrunnlaget. Og den største faren for husdyr på den tida var rovdyr.

LAGDE LYD: Kråkesmella kjenner vi kanskje i dag best som et leketøy til nasjonaldagen, men for barnegjeterne kunne det være det viktigste verktøyet for å holde rovdyr på avstand.

FOTO: JON-ERIK FAKSVAAG /
NORSK FOLKEMUSEUM

FANGST: Fjellet kan ikke bare være for turisme, det må også være en brukarena for eksempelvis jegere eller fiskere, mener forfatter Bernt Gjelsten.

FOTO: PRIVAT

FRA FINNMARK: Ungjente i samisk drakt sammen med en saue- og geiteflokk i Lebesby i 1909.

FOTO: HANNA MARIE RESVOLL-HOLMSEN/
NORSK FOLKEMUSEUM

– En må være klar over at veldig mange voksne mennesker i dag ikke hadde klart seg gjennom én gjeterdag. Det er et veldig ansvar å legge på et barn, selv om husdyra den gangen var mer avlet for og vant til å ferdes i utmarka, sier Gjelsten.

Bjørn og ulv

Da loven om utrydding av rovdyr i Norge ble vedtatt i 1845, var det mellom 2500 og 3000 bjørner i landet. De fleste av dem var i Møre og Romsdal, Telemark og Nord-Trøndelag.

– Det er samme antall bjørner som i Sverige i dag.

– Ja, det er jo mennesker på de norske bygdene. Det er det ikke i Sverige. I flere perioder på 1800-tallet var det også invasjonspreget adferd fra ulv, det har vi tydelige spor etter også her i Møre og Romsdal. Bare Vestnes kommune alene har fem ulvestuer, gamle fangstgroper for ulv. Jeg har vært med på å grave ut den ene. Den har arkeologene datert til sein middelalder, mellom år 1350 og 1450, sier Gjelsten.

– Personlig mener jeg at rovdyra har en plass i norsk fauna, men de bør ikke ha strengere vern enn andre dyr. Det er ikke vanskelig å forstå at rovdyr kan bli et problem for husdyreiere, jegere og småbarnsforeldre, sier han.

– Du nevnte sein middelalder. Hva vet vi om gjetingen den gangen?

– I boka skriver jeg mest om 1800-tallet. Det er generelt ikke så mye skriftlig materiale som er bevart fra tida før det, og det var heller ikke i vanlig den gangen å dokumentere fattigfolks liv. Men vi vet at barnegjeting begynte å bli vanlig på 1600-tallet. Før det var det hovedsakelig voksne som passet på dyra.

Fattigfolk ble stevnet

Gjelsten har funnet saksprotokoller med en rekke stevninger på 1700- og 1800-tallet. Om en gjeter, barn av en husmann, mistet dyr til

rovdyr eller noe annet, var det ikke uvanlig at storbonden stevnet sine egne tjenestefolk.

– Husmennene var gjerne lutfattige. Vi må huske at dette skjedde i et Norge uten folketrygd og forsikringer, det er et Norge i nød. Hvis en gardbruker mister ei ku i dag, blir han ikke ruinert, men det ble en husmann. Det kan bety at familien ikke har mat på bordet, ganske enkelt.

Det er langt unna dagens databaser fulle av dokumentasjon av bufe og tamrein som er tatt av rovdyr, men enkelte episoder knyttet til unge gjeter som møtte på rovdyr er likevel godt beskrevet i aviser. Det best dokumenterte tilfellet er fra 1906, hvor en ung gjetergutt i ble stygt revet av bjørn i Hedalsvassfaret i Hallingdal. Han fikk kraniebrudd og døde av hjernehinnebetennelse etter flere dager i bevisstløs tilstand.

– Det er nok historisk sett mange flere tamdyr som er blitt tatt av bjørn enn ulv i Norge. Og når det gjelder bjørnen, så viser kildene at enkelte dyr var mye mer nærgående enn andre. Slik er det også i dag. De bjørnene som la til seg en vane med å oppholde seg rundt setrene, var så klart farligere enn de som holdt seg langt til skogs. Ett eksempel, som heldigvis endte godt, er den nærsynte jenta som skrek til det hun trodde var en bærplukker som forsynte seg av multene rett ved setra at han skulle komme seg vekk, men så viste det seg at det var en bjørn.

– Hvor i Norge har det vært verst være barnegjeter?

– Det tror jeg må ha vært i Gudbrandsdalen, fordi husmannsstanden ble sett så kraftig ned på. Klasseskillene var større enn noen andre steder i landet i dette området og husmannskontraktene var strengere.

Naturklokskap og selfie-kultur

Likevel har boka flere eksempler på at gjeterbarn har klart å gjennomføre klassereiser. Aasmund Olavsson Vinje er ett eksempel på en barnegjeter som gjorde karriere som journalist og forfatter i voksen alder. Et annet eksempel er Per Vigstad fra Skjåk i Nord-Gudbrandsdalen, som ble ekspedisjonssjef i det som da het Kirke- og undervisningsdepartementet. Han var ansvarleg for avdelingen for folkeskolevesenet.

– Vi snakker her om et klassesamfunn som var inndelt i stender. Det kan umulig ha vært lett å gå fra å være husmannssønn til embetsmann, men noen greide det fordi de hadde evner, hadde flaks og kontakter. Men det er også eksempler på jordeiere som utnyttet gjeterne på det groveste.

– Er det noe i boka jeg ikke har spurt om, men som du har lyst til å trekke fram?

– Jeg vil gjerne snakke om et begrep som går igjen flere steder i boka, nemlig «naturklokskap». Det hadde gjeterunger, veidemenn og budeier, men de er så å si borte fra fjellet i dag. Det å kunne se på et landskap og forstå hva som kan finnes av spiselige planter, evnen til å forstå hvor mye klokka er i øsregn ved å se på øynene til dyra og hvordan de responderer på lyset. Selfie-kulturen har ingen naturklokskap i seg, og jeg savner nok at folk hadde et ærend når de skal ut i fjellet, annet enn å framskaffe fotomateriale til sosiale medier. Fjellet kan ikke bare være for turisme, det må også være en bruksarena for eksempelvis jegere eller fiskere. Men jeg er kanskje litt konservativ, sier Gjelsten.

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg Landstyrets leder

Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff Bonde, lærer og daglig leder

Hattfjelldal
Tlf. 920 51 459

Arve Sætra Delesjef

Aurskog
Tlf. 992 15 586

Tone Judith Marstein Benjaminsen

Bonde
Tjeldsund
Tlf. 941 47 249

Arne Sveen Konserntillitsvalgt

Rena
Tlf. 951 90 083

Per Bjarne Bonesvoll

1. vara
Midtre Gauldal

Mette Trøftmoen

2. vara
Nord-Odal

Knut Halvor Jorde

3. vara
Nesbyen

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi

grunnlag for en ny politikk med aktiv forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

Ansatte:

Åsmund Ystad

Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Svein Egil Hatlevik

Journalist
Tlf. 940 08 611
svein.egil.hatlevik@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 285,- for hovedmedlem i 2020.

Familiemelderskap koster kr 415 for hele familien.. Ungdom under 25 år betaler kr 130 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 6 medlemmer og velg mellom:

Genser:
Norsk Natur
er herlig
- uten ulv

6 drammeglass
med FNR-logo

Våpenreim
sort, med FNR-logo

Jeg melder meg herved inn som medlem i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke innmeldingsskjema
på www.rovdyr.org

Jeg har vervet 6 nye medlemmer og ønsker meg:

- Folkeaksjonens genser
- 6 drammeglass med logo
- Sort våpenreim med logo

Navn:

Adresse:

Dato:

Postnr./Sted:

Telefon:

Langt mellom møtene

Åsmund Ystad

Telefonmøter, digitale møter og epost har vært den viktigste kommunikasjonen det siste halvåret. Alle store og små messer ble avlyst i sommer og i høst, med langt mindre medlemskontakt som en beklagelig konsekvens.

Landsstyret møttes fysisk første gang etter koronautbruddet, 5. og 6. oktober på Røros. Hovedtema for landsstyret var planlegging for neste år, med fokus på økt aktivitet i lokalt når det blir trygt å samle folk igjen.

Kun to av Folkeaksjonens lokallag rakk å arrangere årsmøte i lokallaget før koronaen satte en stopper i mars.

Landsstyret møttes på Røros 5. og 6. oktober.
Fra venstre: Nils Solberg, Tone Judith Marstein Benjaminsen, Åsmund Ystad, Arve Sætra, Per Bjarne Bonesvoll og Arne Sveen.

FOTO: SVEIN EGIL HATLEVIK

Men Landsstyret har gitt de sittende lokallagsstyrene i oppgave å lede lokallagene videre inntil det blir forsvarlig med fysiske møter igjen.

Utsatt landsmøte

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk hadde planlagt å gjennomføre året utsatte landsmøte 28. november, med landsstyret samlet

på et hotell på Gardermoen og representanter fra lokallagene koblet opp til møtet digitalt. Uken før møtet fikk vi kontrabeskjed om at hotellet stengte ned og vi fant det best å utsette på nytt. Landsstyret har i midlertid vedtatt ny dato for landsmøtet for 2020, det blir lørdag 30. januar 2021.

Tipping for ny rovdyrpolitikk, påmelding med SMS

Du kan gi din grasrotandel fra
Norsk Tipping til lokallag i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Østfold lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 912159078» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Ringsaker lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 994021265» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Glåmdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 922937699» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Hallingdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 918919597» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk - Lesja og Dovre lokallag
Send SMS «Grasrotandelene 919017112» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Oppdal og Rennebu lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 912499383» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Gauldal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 913027124» til 60000

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk—Nord-Østerdal lokallag
Send SMS «Grasrotandelen 922406189» til 60000

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Jon Stabekk, Halden	tlf. 908 66 479
Akershus	Odd Granås, Aurskog	tlf. 908 81 938
Søndre Buskerud	Olav Fageraas, Spikkestad	tlf. 918 82 430
Glåmdalen	Kjell Eierholen, Åsnes	tlf. 971 80 798
Vestfold	Frode Island Bergan, Steinholt	tlf. 905 81 517
Hallingdal	Knut Halvor Jordet, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Trysil og Engerdal	Hans Peter Nyhuus, Trysil	tlf. 992 11 953
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 959 81 660
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Lesja og Dovre	Eirik Sæther, Lesjaskog	tlf. 909 91 236
Oppdal og Rennebu	Odd Roger Eggan, Oppdal	tlf. 976 80 808
Gauldal	Johan Hokseggen, Kvål	tlf. 959 91 873
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Anders Svarstad, Leirfjord	tlf. 959 02 607
Troms	Terje Benjaminsen, Skånland	tlf. 913 91 707

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

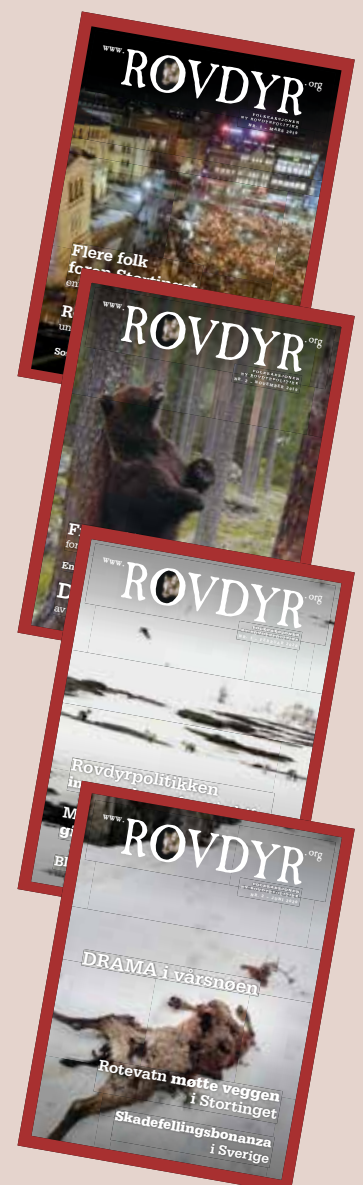
Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Arve Sætra, Aurskog	tlf. 992 15 586
Styremedlem:	Tone J. M Benjaminsen, Skånland	tlf. 941 47 249
	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
	Arne Sveen, Rena	tlf. 951 90 083
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
	Mette Trøftmoen, Nord-Odal	tlf. 905 86 603
	Knut Halvor Jorde, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	

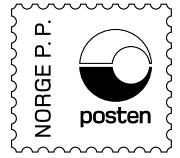
Revisor: Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer

Møteleder
landsmøte: Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité: Johan Hokseggen, Gauldal lokallag
Geir Atle Aas, Ringsaker lokallag
Jon Stabekk, Østfold lokallag

Tidligere utgaver
av Rovdyr
kan leses på
www.rovdyr.org

Rovdyrpolitikken er for viktig til å formidles av 23 år gamle journalistvikarar fra Bærum

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk rapporterer nyhetene sjøl
Les sakene på
www.rovdyr.org

Flertall for å sette ut ulv i Colorado etter folkeavstemning
8. november 2020

Nytt datasystem skal gi bedre svar på hvor innvandrerulver egentlig kommer fra
30. oktober 2020

- Vi har fått en konsultasjonsordning hvor vi opplever at miljøsidan overstyrer landbruket
23. oktober 2020

**Leder i Snåsa SV:
- Folk vil ikke gi SVs landbrukspolitikk en sjanse på grunn av rovdyrpolitikken**
2. oktober 2020

Den genetisk viktige Elgå-ulven har slått seg ned i forsvarrets skytefelt
28. september 2020

Forsker ikke spesielt overrasket over manglende økosystemeffekter fra gaupedrepte rådyr
18. september 2020

Statssekretær Widar Skogan er bekymret for at bjørneangrep i Troms skal spre seg videre
14. september 2020

**Lei av ulv like ved huset:
- Forvaltningen må ta hensyn til at folk er redde**
27. august 2020

Jonas (16) og Andreas (14) forteller om ukene som sauegjeterne i jerveland
24. august 2020

675 bjørner kan skytes i Sverige og Finland
13. august 2020

Aldri før i Norge er en hel bjørnefamilie blitt flyttet. Miljødirektoratet og jakt ekspert er enige om at det blir veldig vanskelig
8. august 2020

Regjeringen ser ingen grunn til å slutte å bruke suksesshunder under skadefelling
5. august 2020

Oppfordring fra FNR Lesja og Dovre: Registrer deg som lisensjeger!
31. juli 2020

**FLINK BISK!
- Hundene som har gjort skadefelling av ulv mye enklere**
29. juli 2020

Rødlista er et usaklig argument mot rovdyrjakt
28. juli 2020

**En påminner fra leder i FNR Akershus:
- Har vi ikke dokumentasjon, får vi heller ikke skutt ulv**
26. juli 2020

**Forsker:
- Vanskelig å si seg enig i at rovdyrpolitikken er en suksess**
14. juli 2020

Statsministeren må rydde opp i manglende bjørneforvaltning
1. juli 2020